

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

AJÁNLÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2022. április 5.)

a fiatal önkéntesek Európai Unión belüli mobilitásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2022/C 157/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 165. és 166. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

2021. szeptember 15-én az Európai Bizottság elnöke az Unió helyzetéről szóló beszédben ⁽¹⁾ bejelentette, hogy az Európai Bizottság javaslatot tesz arra, hogy 2022 az ifjúság európai éve legyen, és „a fiatalokról szóljon, akik annyi áldozatot hoztak a többiekért”. Az ifjúság európai évével elérendő cél többek között „támogatni a fiatalokat abban, hogy jobban megértsék az uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű közpolitikákból eredő, különféle, számukra elérhető lehetőségeket, és aktívan népszerűsíteni ezeket a lehetőségeket személyes, társadalmi, gazdasági és szakmai fejlődésük támogatása érdekében egy zöld, digitális és inkluzív világban, egyben a még fennmaradt akadályok felszámolására törekedve” ⁽²⁾.
- Amint azt a Covid19 ifjúságra és sportra kifejtett hatásáról szóló európai parlamenti állásfoglalás (2020/2864 (RSP)) ⁽³⁾ is kiemelte, a fiatalok központi szerepet játszottak közösségeikben a Covid19-világjárvány során kialakult szükségletekre reagáló szolidaritási tevékenységek során, a figyelemfelhívó kampányok vezetésétől kezdve az Európai Szolidaritási Testület keretében a frontvonalon végzett munkáig és más önkéntes kezdeményezésekig.
- Az Európai Szolidaritási Testület és más rendszerek keretében végzett önkéntes tevékenységeik révén a fiatalok a gyakorlatban érvényre juttatják az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) preambulumban foglaltakat, amelyek kiemelik az aláírók azon óhaját, hogy elmélyítsék az Európa népei közötti szolidaritást, az EUSZ 2. cikkében foglaltakat, amelyek a szolidaritást a tagállamok közös értékei közé sorolják, továbbá az EUSZ 3. cikkében foglaltakat, miszerint az Unió célja a béke, az általa vallott értékek és népei jólétének előmozdítása. A humanitárius segítségnyújtás terén végzett önkéntes tevékenységeik révén pedig hozzájárulnak a béke előmozdításához Európában és a világban, továbbá az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletben tartásához.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_hu_0.pdf

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2316 határozata (2021. december 22.) az ifjúság európai évéről (2022) (HL L 462., 2021.12.28., 1. o.)

⁽³⁾ Elfogadott szövegek – A Covid19 ifjúságra és sportra kifejtett hatásáról – 2021. február 10., szerda (europa.eu).

4. Az Európai önkéntes szolgálattal (1996–2018) és az Európai Szolidaritási Testülettel kapcsolatosan szerzett tapasztalatok ugyan sikeresnek mondhatók, azonban rámutattak a transznacionális önkéntes tevékenységek további könnyítésének szükségességére, különösen ami a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokat illeti. Ezzel összefüggésben a Tanács a fiatal önkéntesek európai mobilitásáról szóló, 2008. november 20-i tanácsi ajánlás (a továbbiakban: a 2008. évi tanácsi ajánlás) felülvizsgálatára szólított fel annak érdekében, hogy növekedjen az európai ifjúsági programokban rejlő potenciál a fiatalok elérése és a közösségépítés segítése terén⁽⁴⁾. Ez különösen az EU 2019–2027-es ifjúsági stratégiájára vonatkozó munkaterv 4. mellékletében jut kifejezésre. Ezenkívül az EU ifjúsági stratégiájának végrehajtásáról szóló, 2021. október 14-i bizottsági jelentés⁽⁵⁾ is utalt a 2008. évi tanácsi ajánlás felülvizsgálatára.
5. A 2008. évi tanácsi ajánlásban felvetett kérdések többsége továbbra is alapvető fontosságú, és e javaslatban továbbra is szerepel. A 2008. évi tanácsi ajánlás aktualizálása több, 2008 óta bekövetkezett fejlemény miatt szükségessé vált. Ilyen fontos esemény az Európai Szolidaritási Testület 2016-os elindítása, valamint az új nemzeti önkéntességi rendszerek és tevékenységek kialakítása, amelyek a fiatalok számára olykor nagyon hasonló lehetőségeket kínáló transznacionális elemeket⁽⁶⁾ is tartalmaznak. A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégiában⁽⁷⁾ felkérték a tagállamokat és a Bizottságot arra, hogy saját hatáskörükön belül „keressenek szinergiákat az uniós finanszírozási eszközök, valamint a nemzeti, regionális és helyi rendszerek között, és igyekezzenek kiegészíteni ezeket”.
6. Az EU ifjúsági stratégiájának és a 2008. évi tanácsi ajánlásnak az értékelése⁽⁸⁾ 2015-ben a 2008-asnál sürgetőbb kérdésként azonosította a hátrányos helyzetű személyek befogadásának szükségességét. A 2008. évi ajánlásban meghatározott további, ám nem kezelt szükségletek közé tartozott az önkéntességi célú projektek minőségbiztosítása, a szervezetek kapacitásépítési lehetőségeinek kérdése, valamint az ajánlás végrehajtásának jobb nyomon követése. Egy szakértői csoport olyan további szakpolitikai ajánlásokat fogalmazott meg⁽⁹⁾, amelyek a tudásmegosztásra és a hálózatépítésre, az önkéntességhez való hozzáférésre, az adminisztratív akadályokra, a tudatosságra, az elismerésre, a digitális önkéntességre és a környezetvédelmi összefüggésekre is kiterjednek, és amelyek alapul szolgáltak a javasolt ajánláshoz.
7. 2008 óta a válságok – például azok, amelyek megzavarják az önkéntesek transznacionális szintű fizikai mobilitását – súlyos hatásokkal jártak. A Covid19-világjárvány rávilágított a résztvevők védelme és biztonsága, valamint fizikai és mentális egészsége mindenkori biztosításának fontosságára, ideértve az előre nem látható körülmények lehetséges hatásainak kezelésére irányuló rendelkezések alkalmazását is. Ezenfelül a „transznacionális önkéntesség” fogalma a gyakorlatban hosszú időn át kizárólag az önkéntesek fizikai mobilitásával járó tevékenységekre vonatkozott. A technológiai fejlődés és a Covid19-világjárvány hatására azonban új tendenciák jelentek meg az önkéntesség terén. A digitális önkéntesség rávilágított arra, hogy képes kiegészíteni a fizikai mobilitást, illetve az önkéntesség egy

⁽⁴⁾ HL C 456., 2018.12.18., 1. o.

⁽⁵⁾ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az EU ifjúsági stratégiájának végrehajtásáról (2019–2021), COM(2021) 636 final.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/888 rendelete (2021. május 20.) az Európai Szolidaritási Testület program létrehozásáról. Nem uniós országokban önkéntes tevékenységekre sor kerülhet:

– az (EU) 2021/888 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése értelmében, „a »fiatalok részvétele szolidaritási tevékenységekben« programág keretében az önkéntességre sor kerülhet a résztvevő tartózkodási helye szerinti országtól eltérő országban (a továbbiakban: határokon átnyúló önkéntesség) vagy a résztvevő tartózkodási helye szerinti országban (a továbbiakban: belföldi önkéntesség).” A résztvevő tartózkodási helye szerinti országtól eltérő ország lehet a programhoz társult valamely harmadik ország vagy valamely egyéb részt vevő ország;

– az (EU) 2021/888 rendelet 10. cikkének (2) bekezdése értelmében, „az Európai Önkéntes Humanitárius Segítségnyújtási Hadtest keretébe tartozó önkéntességre a harmadik országok csak azon régióiban kerülhet sor, ahol sor kerül humanitárius segítségnyújtási tevékenységekre és műveletekre, és nincsenek folyamatban lévő nemzetközi vagy belső fegyveres konfliktusok.”

Ezen túlmenően – a 2. cikk (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – a programban olyan harmadik országbeli állampolgár is részt vehet, „aki jogszerűen tartózkodik valamely tagállamban, a programhoz társult valamely harmadik országban vagy valamely egyéb részt vevő, e rendelet hatálya alá tartozó országban”.

⁽⁷⁾ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&qid=1578414694481&from=HU](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&qid=1578414694481&from=HU)

⁽⁸⁾ Evaluation of the EU Youth Strategy and the Council Recommendation on the mobility of young volunteers (Az EU ifjúsági stratégiájának és a Tanács fiatal önkéntesek mobilitásáról szóló ajánlásának értékelése), 2016.

⁽⁹⁾ „Promoting the mobility of young volunteers and cross-border solidarity, a practical toolbox for actors and stakeholders in the field of youth and recommendations for policymakers” („A fiatal önkéntesek mobilitásának és a határokon átnyúló szolidaritásnak az előmozdítása: gyakorlati eszköztár az ifjúságügy szereplői és érdekelt felei számára, valamint ajánlások a politikai döntéshozóknak”) című 2021. évi dokumentum, amelyet az Európai Bizottság által a fiatal önkéntesek mobilitásáról szóló, 2008. évi tanácsi ajánlás felülvizsgálatának támogatása céljából létrehozott szakértői csoport dolgozott ki (2019 szeptembere és 2020 szeptembere között).

lehetséges formája is lehet, különösen azon fiatalok esetében, akiknek a helyzete nem teszi lehetővé a fizikai utazást. Az önkéntesség generációk közötti dimenziója szintén egyértelműen rámutatott arra, hogy milyen fontos szerepet játszik társadalmunk demográfiai kihívásainak kezelésében. A környezetvédelemmel és az éghajlatváltozással kapcsolatos aggályok az uniós politikai menetrend élén állnak, és a transznacionális mobilitást magukban foglaló tevékenységekben is meg kell jelenniük.

8. Az Európai Bizottság az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról szóló közleményében⁽¹⁰⁾ hangsúlyozta az Európai Szolidaritási Testület keretében megvalósuló, határokon átnyúló tapasztalatszerzés inkluzivitásának, minőségének és elismerésének fontosságát. A rendelkezésre álló lehetőségek minőségének garantálása és a résztvevők számára az önkéntességük valamennyi szakaszában biztosított, megfelelő támogatás az előfeltételét képezi annak, hogy az önkéntes tevékenységek a közösségek és egyúttal a fiatal önkéntesek javát is szolgálják.
9. Az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (2021–2030) szóló tanácsi állásfoglalásban a Tanács a stratégiai keretrendszer 1. kiemelt területének vonatkozásában megerősítette, hogy a „nem formális tanulás, azon belül az önkéntesség előmozdítása, megbecsülése és elismerése, valamint a határokon átnyúló szolidaritási tevékenységek inkluzívabbá, minőségibbé és elismertebbé tétele” egy olyan konkrét terület, amelynek tekintetében intézkedésre van szükség.
10. A transznacionális önkéntesség iránt érdeklődő fiatalok számára az egyik első nehézséget az jelenti, hogy egy erre a célra létrehozott nemzeti honlapon keresztül felhasználóbarát, az önkéntesi státuszukra és jogaikra vonatkozó információkhoz férhessenek hozzá annak érdekében, hogy transznacionális önkéntes tevékenységüket annak a fogadó tagállamban, illetve a szokásos tartózkodási helyük szerinti tagállamban a társadalombiztosítási jogaikra és jogosultságaikra gyakorolt hatásainak teljes ismeretében kezdhessék meg⁽¹¹⁾. Az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról szóló, 2018. október 2-i (EU) 2018/1724 európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében a Bizottság és a tagállamok már most is kötelesek felhasználóbarát online tájékoztatást biztosítani az uniós polgárok számára az uniós és nemzeti jogban a valamely másik tagállamban végzett önkéntes tevékenységek vonatkozásában meghatározott jogokkal, kötelezettségekkel és szabályokkal kapcsolatosan⁽¹²⁾.
11. A transznacionális mobilitással kapcsolatos számos kérdést nem lehet kizárólag nemzeti szinten kezelni, mivel a tevékenységek mind a küldő, mind a fogadó tagállamokat érintik. Az önkéntességre vonatkozó adminisztratív és jogi keretek az egyes tagállamokban eltérők lehetnek. Az önkéntességre vonatkozó nemzeti szintű jogi és adminisztratív szabályok – különösen mind a küldő, mind a fogadó tagállam vonatkozásában a társadalombiztosítási jogosultsággal kapcsolatos információk – tekintetében a transznacionális önkéntes tevékenységben részt venni kívánó fiatalok számára nagyon fontos a fiatal közönséghez igazított, átfogó jellegű tájékoztatás.
12. „A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Cselekvési terv az integrációról és a befogadásról a 2021–2027-es időszakra” című dokumentum⁽¹³⁾ elismeri az önkéntesség szerepét a kevesebb lehetőséggel rendelkezők integrációjában és befogadásában. Lehet, hogy sokuk számára az önkéntes tevékenységek jelentik a leginkább hozzáférhető lehetőséget a határokon átnyúló mobilitásban való részvételre, különösen rövid távú önkéntesség, illetve csoportokban vagy csapatokban végzett önkéntes tevékenységek formájában.
13. A harmadik országbeli állampolgárok adminisztratív és gyakorlati akadályokba ütközhetnek a határokon átnyúló önkéntességgel összefüggésben, amennyiben rövid vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumot vagy tartózkodási engedélyt kell kérelmezniük az önkéntes szolgálat céljából egy másik tagállamban. Az (EU) 2016/801 irányelv szabályozza a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízum, illetve a tartózkodási engedély – valamely uniós tagállamba önkéntes szolgálat végzése céljából való beutazás végett történő – megszerzésének feltételeit. Az irányelvben ugyanakkor nincsenek a harmadik országbeli önkéntesek EU-n belüli mobilitására vonatkozó rendelkezések.

⁽¹⁰⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról, COM(2020) 625 final, elérhető: EUR-Lex – 52020DC0625 – HU – EUR-Lex (europa.eu).

⁽¹¹⁾ Emlékeztetni kell arra, hogy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezik a szociális biztonsági jogok – köztük a betegségi ellátások – koordinálásáról a határokon átnyúló helyzetekben, és alkalmazandó a tagállamok között mozgó önkéntesekre is.

⁽¹²⁾ HL L 295., 2018.11.21., 32. o., I. melléklet, E. szakasz. A „Your Europe” (Európa Önökért) portálon keresztül végrehajtva: Your Europe (Európa Önökért) (europa.eu).

⁽¹³⁾ COM(2020) 758 final.

14. Az önkéntes munka során szerzett tapasztalatok olyan tanulási eredményekhez segítik hozzá az önkénteseket, amelyek növelik a foglalkoztathatóságukat. Léteznek olyan nemzeti vagy uniós keretrendszerek (a Youthpass ⁽¹⁴⁾ és az Europass ⁽¹⁵⁾), amelyek támogatják az önkéntes tevékenységek tanulási eredményeinek azonosítását, dokumentálását és érvényesítését. A nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséről szóló, 2012. december 20-i tanácsi ajánlásban ⁽¹⁶⁾ felkérték a munkáltatókat, az ifjúsági szervezeteket és a civil szervezeteket, hogy mozdítsák és segítsék elő a munkahelyen vagy önkéntes tevékenységek során szerzett tanulási eredmények meghatározását és dokumentálását. A 2012. évi tanácsi ajánlás értékelése ⁽¹⁷⁾ meghatározta azokat a területeket, ahol további intézkedésekre van szükség a 2012. évi tanácsi ajánlás céljainak eléréséhez annak érdekében, hogy az emberek több és jobb lehetőséget kapjanak az érvényesítésre, lehetővé téve számukra a további tanuláshoz való hozzáférést, valamint azt, hogy készségeiket az európai társadalomban és a munkaerőpiacon megfelelően hasznosítsák. A 2018. április 18-i Europass-határozat a célcsoportjai közé sorolja az önkénteseket.
15. A 2008 óta bekövetkezett új fejlemények, a transznacionális önkéntesség akadályaira vonatkozó bizonyítékok, valamint a fiatal önkéntesek mobilitásának előmozdításával foglalkozó szakértői csoport szakpolitikai ajánlásai egy olyan új, az önkéntességről szóló tanácsi ajánlás kiadását teszik szükségessé, amelynek célja a transznacionális ifjúsági önkéntesség elősegítése és minőségének javítása, valamint az egymástól való tanulás, a hálózatépítés, továbbá szinergiák ösztönzése a tagállamokban lévő önkéntességi rendszerek és tevékenységek és az Európai Szolidaritási Testület között.
16. Ez az ajánlás teljes mértékben tiszteletben tartja a szubszidiaritás és az arányosság elvét.

ELISMERI, HOGY:

17. Ezen ajánlás alkalmazásában az „önkéntesség” fogalom meghatározása megegyezik az Európai Szolidaritási Testület program létrehozásáról szóló, 2021. május 20-i (EU) 2021/888 európai parlamenti és tanácsi rendeletben szereplő fogalom meghatározással, azaz egy olyan szolidaritási tevékenység, amelyre legfeljebb 12 hónapon keresztül kerül sor önkéntes, nem fizetett ⁽¹⁸⁾ tevékenységként, és amely hozzájárul a közös megvalósításához. Amennyiben a tagállamokban meglévő transznacionális rendszerek olyan 12 hónapot meghaladó időtartamú szolidaritási tevékenységeket irányoznak elő, amelyek egyéb szempontból megfelelnek az önkéntesség fogalom meghatározásának, azokat ezen ajánlás alkalmazásában önkéntességnek kell tekinteni, és így az ajánlás hatálya alá tartoznak.
18. Az ezen ajánlás értelmében vett ifjúsági önkéntesség az uniós tagállamok vagy harmadik országok olyan állampolgárai által Európa-szerte végzett önkéntes tevékenységet foglalja magában, akik az Európai Szolidaritási Testület vagy a tagállamokban lévő bármely nemzeti, határokon átnyúló önkéntességi rendszer vagy tevékenység keretében önkéntes szolgálat céljából a tartózkodási helyükként szolgáló tagállamból egy másik tagállamba költöznek. A tagállamok és a Bizottság által ezen ajánlásra válaszul hozott intézkedéseknek a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venniük a tagállamok és harmadik országok közötti önkéntes tevékenységeket is. Az önkéntes tevékenységek nem befolyásolhatják kedvezőtlenül a potenciális vagy már létező fizetett munkavégzést, és ezek pótlásának sem szabad tekinteni őket. Az „ifjúság” és a „fiatal” kifejezés a 18 és 30 év közötti korosztályt foglalja magában.
19. A kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok olyan fiatalok, akik gazdasági, társadalmi, kulturális, földrajzi vagy egészségügyi okokból, migráns háttérük miatt vagy olyan okokból, mint például fogyatékoság vagy tanulási nehézségek, vagy bármely egyéb okból, beleértve az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikke szerinti megkülönböztetés alapjául szolgáló okokat is, olyan akadályokkal szembesülnek, amelyek gátolják őket abban, hogy ténylegesen hozzáférjenek a kínált lehetőségekhez ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁴⁾ A Youthpass az a fő elismerésre és érvényesítésre szolgáló eszköz, amely az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület valamennyi résztvevője számára elérhető, tükrözi tanulási folyamataikat, és tanulási eredményeiket a Youthpass tanúsítványban dokumentálja.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/646 határozata (2018. április 18.) a készségekkel és képesítésekkel kapcsolatban nyújtott jobb szolgáltatások közös keretrendszeréről (Europass) és a 2241/2004/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 112., 2018.5.2., 42. o.) egy olyan európai keretrendszert hoz létre, amely a formális, nem formális és informális keretek között, többek között gyakorlati tapasztalatok, mobilitás és önkéntesség során megszerzett készségek és képesítések átláthatóságát és közérthetőségét hivatott elősegíteni.

⁽¹⁶⁾ HL C 398., 2012.12.22., 1. o.

⁽¹⁷⁾ Az EU ifjúsági stratégiájának és a Tanács fiatal önkéntesek mobilitásáról szóló ajánlásának értékelése (europa.eu), 2016.

⁽¹⁸⁾ Az önkéntesek az önkéntes tevékenységre fordított idejükért nem kapnak javadalmazást, de az általában az utazásra, étkezésre, illetve szállásra és/vagy egyéb kisebb személyes költségekre korlátozó kiadásait esetlegesen fedezhetik.

⁽¹⁹⁾ Lásd ugyanezt a fogalom meghatározást az (EU) 2021/888 rendelet 2. cikkének (4) bekezdésében.

AJÁNlja, HOgy A TAGÁllAMOK:

Továbbra is mozdítsák elő a transznacionális önkéntességet Európában és Európán kívül is, egyúttal kellőképpen figyelembe véve az önkéntes tevékenységekre vonatkozó nemzeti kereteket és jogszabályokat, valamint a tagállamok általános nemzeti prioritásait, meglévő helyi lehetőségeit és közkiadásokra vonatkozó szabályait.

E célból segítsék elő az alábbi cselekvési irányvonalak megvalósítását:

20. MÉRlegeljék az olyan intézkedéseket, amelyek az alábbiak révén hozzájárulnak a transznacionális önkéntes tevékenységek résztvevőinek egészségét, biztonságát és védelmét szolgáló megfelelő és egyértelmű jogszabályi és végrehajtási keret meglétéhez vagy fenntartásához:
 - a) biztosítsák, hogy a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezéseivel összhangban valamennyi önkéntes rendelkezhesen társadalombiztosítási jogosultsággal valamely tagállamban;
 - b) támogassák az önkéntes tevékenységek végrehajtásában részt vevő szervezőket annak biztosításában, hogy egyértelmű és megbízható eljárások álljanak rendelkezésre az önkéntesek válságok, vészhelyzetek és egyéb, előre nem látható körülmények esetén történő ellátására és segítésére.
21. Hívják fel a figyelmet az önkéntesek jogaira, és biztosítanak hozzáférhető információkat azokról, a fent említett célzott keretben meghatározottak szerint, és különös tekintettel az alábbiakra:
 - a) annak biztosítása, hogy legyen olyan, a honlap-akadálymentesítési irányelv⁽²⁰⁾ követelményeinek megfelelő nemzeti honlap, amelyen az önkéntességre vonatkozó nemzeti szintű jogi és adminisztratív szabályokról, valamint az egy másik tagállamban való önkéntességnél az önkéntes meglévő és jövőbeli társadalombiztosítási jogaira és jogosultságaira gyakorolt hatásairól⁽²¹⁾ gyakorlati, hozzáférhető és átfogó jellegű információkat biztosítanak az önkénteseknek (mind az érkező, mind pedig a távozó uniós önkénteseknek);
 - b) az ifjúsági információszolgáltatók támogatása az önkéntességre vonatkozó nemzeti szintű jogi és adminisztratív szabályokkal kapcsolatos, a fiatal közönséghez igazított tájékoztatás kialakításáról szóló képzések ösztönzése által;
 - c) az együttműködések ösztönzése a már működő hálózatokkal és szolgáltatásokkal – például az ERYICA-val – az ilyen tájékoztatás kialakítása kapcsán;
 - d) a határokon átnyúló, meglévő nemzeti önkéntességi rendszerek és tevékenységek szervezőinek arra való ösztönzése, hogy jelöljék meg azokat a releváns nemzeti és európai⁽²²⁾ honlapokat, amelyek tájékoztatják az önkénteseket a más tagállamban való önkéntességgel kapcsolatos jogaikról, kötelezettségeikről és az alkalmazandó szabályokról.
22. Az önkéntes tevékenységeket szervezők kapacitásépítési törekvéseinek támogatása révén javítsák az önkéntességi lehetőségek minőségét. Ez különösen az alábbiak révén érhető el:
 - a) a küldő és a fogadó tagállamok szervezőinek együttműködésre ösztönzése, többek között kellő tájékoztatás nyújtásával az önkéntes tevékenységről, annak szervezőiről és az önkéntesről, hogy ezáltal mindkét fél megalapozott döntést hozhasson a tevékenység fenntarthatóságáról, és eleget tehessen valamennyi jogi követelménynek;
 - b) az önkéntes tevékenységek szervezőinek arra való ösztönzése, hogy helyezzenek hangsúlyt a minőségre többek között azáltal, hogy az önkéntes tevékenységek szervezését olyan elemzésre alapozzák, amely elősegíti az igények azonosíthatóságát és kedvező eredményekhez vezet a helyi közösségekben;
 - c) az önkéntes tevékenységek szervezőinek arra való ösztönzése, hogy helyezzenek megfelelő hangsúlyt az önkéntes tevékenységek tanulási dimenziójára, ideértve a transznacionális önkéntesség keretében történő nyelvtanulást is;

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2102 irányelve (2016. október 26.) a közszférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről (HL L 327., 2016.12.2., 1. o.)

⁽²¹⁾ Ideértve az európai egészségbiztosítási kártya (EHIC) kérelmezési eljárásaival kapcsolatos tájékoztatást, valamint az arra vonatkozó részletes információkat, hogy a nemzeti egészségügyi ellátórendszerek mire terjednek, illetve mire nem terjednek ki.

⁽²²⁾ Az (EU) 2018/1724 rendelet (HL L 295., 2018.11.21., 1. o.) szerinti, többnyelvű „Your Europe” (Európa Önökért) portál; az Európai Ifjúsági Portál „Youth Wiki” része; az Európa portálon található információk, pl. az európai egészségbiztosítási kártyáról: A kártya igénylése – Foglalkoztatás, szociális ügyek és társadalmi befogadás – Európai Bizottság (europa.eu).

- d) az önkéntes tevékenységek szervezőinek támogatása a meglévő nemzeti vagy uniós keretek (pl. a Youthpass és az Europass) szisztematikusabb és általánosabb, az önkéntes tevékenységek tanulási eredményeinek azonosítása, dokumentálása és érvényesítése érdekében történő alkalmazásában;
- e) annak elismerése révén, hogy az ifjúsági munka a fiatalok számára az önkéntességi lehetőségek egyik fő előmozdítója és az EU-ban az önkéntes tevékenységek minőségfejlesztésének egyik fő eszköze, ily módon pedig hozzájárulva az ifjúsági munkára vonatkozó európai program ⁽²³⁾ végrehajtásához;
- f) az ifjúsági munka terén és az ifjúsági szervezetek keretében aktív személyek határokon átnyúló mobilitásának előmozdítása;
- g) az ifjúságsegítők és az önkéntes tevékenységeket szervezők képzésének támogatása révén, elismerve kulcsfontosságú szerepüket a fiatal önkéntesek támogatásában és vezetésében a magas színvonalú önkéntességi tapasztalatok megszerzése során;
- h) a transznacionális önkéntes tevékenységek szervezőinek arra való ösztönzése révén, hogy kérelmezzék az Európai Szolidaritási Testület minőségi védjegyének megszerzését;
- i) az önkéntességre vonatkozó általános minőségi szabványok kidolgozása és előmozdítása révén, merítve a minőségre, a támogatásra, a befogadásra és az igazolásra vonatkozó intézkedések (EU) 2021/888 rendeletben ⁽²⁴⁾ foglalt, átfogó rendszeréből, amennyiben az nemzeti összefüggésben megvalósítható;
- j) olyan intézkedések elfogadása révén, amelyek biztosítják, hogy az önkéntes tevékenységek nem vezetnek az állások kiváltásához.
23. Biztosítsák, hogy a transznacionális önkéntes tevékenységekhez való hozzáférés minden fiatal számára, beleértve a kevesebb lehetőséggel rendelkezőket is, reális lehetőségek számítson, többek között az alábbiak révén:
- a) az olyan nemzeti átjárók, valamint regionális és helyi struktúrák (például az ifjúsági munkához kötődő infrastruktúrák és ifjúsági tájékoztatási központok) létrehozásának és/vagy (ha már vannak ilyenek) működtetésének támogatásával, amelyek a fogyatékossgal élő személyek számára hozzáférhető formátumban nyújtanak tájékoztatást és iránymutatást a meglévő önkéntességi lehetőségekről a lehetséges fiatal önkéntesek, köztük a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok, a civil társadalom/szolidaritási szervezetek, valamint a terület egyéb érdekelt felei számára. Ezek a struktúrák magukban foglalhatnak öregdiák-hálózatokat (mint az EuroPeers) és helyi ifjúságsegítőket is, kihasználva azoknak a lehetséges önkéntesjelöltek támogatására és szerepvállalásának növelésére irányuló kapacitását, továbbá – adott esetben – az Európai Szolidaritási Testületet megvalósító nemzeti szervekkel együttműködésben is működhetnek;
- b) a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok transznacionális önkéntességhez való hozzáféréseinek az érintett szervezetek és hálózatok – mint például az Eurodesk és az ERYICA – általi célzott és hozzáférhető információ-megosztás és tájékoztatás előmozdítása révén történő megkönnyítésével ⁽²⁵⁾, ideértve többek között az interkulturális kompetenciák és a nyelvtanulás a transznacionális mobilitás ugródeszkáiként való jelentőségének tudatosítását is;
- c) annak biztosításával, hogy az önkéntes tevékenységek szervezői ösztönözve legyenek a társadalmi befogadás előmozdítására, ideértve az észszerű és megfelelő, a fiatalok számára hozzáférhető szálláslehetőségek biztosítását is, különös tekintettel a fogyatékossgal élő fiatalokra;
- d) az önkéntes tevékenységek szervezőinek abban való támogatásával, hogy a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok befogadásával kapcsolatos szempontokat dolgozzanak ki projektjeikhez ⁽²⁶⁾, többek között a társadalmi befogadás előmozdításáért felelős szolgálatok olyan szakértőivel való összekapcsolásuk révén, akik támogathatják és képezhetik őket;

⁽²³⁾ A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által megfogalmazott állásfoglalás az európai ifjúsági munkára vonatkozó menetrend létrehozásának keretéről (2020/C 415/01).

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/888 rendelete (2021. május 20.) az Európai Szolidaritási Testület program létrehozásáról, valamint az (EU) 2018/1475 és a 375/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 202., 2021.6.8., 32. o.).

⁽²⁵⁾ Iránymutatásért lásd az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület befogadási és sokszínűségi stratégiáját: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_en

⁽²⁶⁾ A 2020–2021-ben elfogadott, egyes hátrányosan megkülönböztetett és hátrányos helyzetű csoportokat célzó uniós esélyegyenlőségi stratégiákkal és a társadalmi befogadásra vonatkozó szakpolitikai keretekkel összhangban: az EU rasszizmus elleni, a 2020–2025-ös időszakra szóló cselekvési tervével (COM(2020) 565 final, 2020. szeptember 18.), a romák egyenlőségének, társadalmi befogadásának és részvételének előmozdítását célzó uniós stratégiai keretrendszerrel (COM(2020) 620 final, 2020. október 7.), az LMBTIQ-személyek egyenlőségéről szóló stratégiával (COM(2020) 698 final, 2020. november 12.), az integrációról és a befogadásról szóló cselekvési tervvel (COM(2020) 758 final, 2020. november 24.), valamint a fogyatékossgal élő személyek jogainak érvényre juttatását célzó stratégiával (COM(2021) 101 final, 2021. március 3.) összhangban.

- e) célzott támogatás nyújtásával az önkéntes tevékenységek fejlesztéséhez, különösen a hátrányos helyzetű csoportok vagy a hátrányos megkülönböztetés kockázatának kitett csoportok befogadásának, egyenlőségének és társadalmi szerepvállalásának előmozdításával, továbbá ösztönözve e közösségek fiatal önkénteseit arra, hogy önkéntességet vállaljanak és multiplikátorként, vagy akár példaképként járjanak el saját közösségükben;
 - f) az érintett szervezeteknek és hálózatoknak a helyi önkéntes tevékenységek (ideértve a rövid távú, a részidős és a csoportos formátumokat is) előmozdítása terén való támogatásával, ami potenciálisan az első lépés lehet a transznacionális tevékenységekben való részvétel felé vezető úton, valamint további célzott támogatás nyújtásával olyan önkéntességi lehetőségek fejlesztéséhez, amelyek – például többek között digitális önkéntességi lehetőségek felkínálása révén – azoknak a fiataloknak nyújtanak segítséget, akik különböző okokból nem tudnak részt venni a fizikai formában megvalósuló transznacionális mobilitásban;
 - g) az ifjúsági mobilitást elősegíteni képes meglévő transznacionális eszközök – például a mobilitási kártyák – további előmozdításával és használatuk ösztönzésével valamennyi transznacionális önkéntes tevékenységben ⁽²⁷⁾;
 - h) lehetőség szerint – és a schengeni vívmányok, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó uniós jog sérelme nélkül – azoknak az adminisztratív és gyakorlati kérdéseknek a megoldásával, amelyek nehézségeket okoznak a harmadik országbeli állampolgárok vízumainak és/vagy tartózkodási engedélyeinek önkéntes szolgálat céljából történő megszerzése terén.
24. Fokozzák az önkéntes tevékenységek előnyeivel kapcsolatos tudatosságot információmegosztás, iránymutatás és tájékoztatási tevékenységek révén, ideértve a nemzeti szinten lévő érdekelt felek bevonását olyan ágazatokban, mint az oktatási, a képzési, a foglalkoztatási ágazat, a szociális ellátás és az ifjúságügy. Fordítsanak kiemelt figyelmet arra, hogy a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalokat is kellőképpen megszólítsák. Ez magában foglalja annak előmozdítását, hogy:
- a) az önkéntes tevékenységek a társadalmi kihívások kezelésének, valamint a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyekkel való szolidaritás megjelenítésének konkrét módját kínálják a fiatalok számára;
 - b) az önkéntesség keretében szerzett tapasztalat elősegítse a fiatalok személyes, tanulmányi, szociális, állampolgári és szakmai fejlődését, és segítse őket a munkaerőpiacon szükséges és értékes kompetenciák fejlesztésében;
 - c) léteznek az önkéntes tevékenységek tanulási eredményeinek azonosítását, dokumentálását és érvényesítését támogató keretrendszerek (ideértve a Youthpass-t és az Europass-t is).
25. Támogassák és mozdítsák elő az önkéntességhez kapcsolódó közösségépítő tevékenységeket. Ez az alábbiakat foglalja magában:
- a) az önkéntesekből álló hálózatok működésének nemzeti szinten történő ösztönzését, különös tekintettel azokra, amelyek hosszú távú jövőképpel rendelkező tevékenységekben vesznek részt, azaz nem kapcsolódnak az egyes projektekhez, illetve azok időtartama nem korlátozza őket;
 - b) az önkéntességhez kapcsolódó meglévő európai hálózatok, különösen az Európai Szolidaritási Hálózat és az EuroPeers, valamint az Európai Ifjúsági Portálon, az Európai Szolidaritási Testület portálján keresztül elérhető egyéb források és platformok előmozdítását;
 - c) a volt önkéntesek arra való ösztönzését, hogy ifjúsági hálózatokon, oktatási intézményeken és műhelytalálkozókra keresztül osszák meg tapasztalataikat mint nagykövetek vagy egy hálózat tagjai, valamint tartsanak képzéseket a jelenlegi vagy jövőbeli önkénteseknek;
 - d) az önkéntes tevékenységek szervezőinek arra való ösztönzését, hogy támogassák az önkénteseket a fogadó közösségbe való beilleszkedésben tevékenységük során, valamint az önkéntes tevékenységekben való részvételük folytatásában a hazatérésüket követően, különös tekintettel a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok segítésére.
26. Tárják fel az önkéntesség új tendenciáit, alternatív dimenzióit és formátumait többek között az alábbiak révén:
- a) a digitális önkéntességgel – mint a fizikai formában történő mobilitás kiegészítésével, vagy akár az önkéntes tevékenységek önálló formájával – kapcsolatos formátumok tesztelésének és a transznacionális kontextusban megvalósuló digitális önkéntességre vonatkozó bizonyítékok gyűjtésének előmozdítása;

⁽²⁷⁾ Ez a korábbi Európai önkéntes szolgálatban már eddig is bevált gyakorlatnak számított; a jelenlegi Európai Szolidaritási Testületben minden önkéntes ingyenesen jut hozzá az európai ifjúsági kártyához.

- b) a generációk közötti önkéntesség – mint az idősödő társadalom előtt álló kihívások kezeléséhez való értékes hozzájárulás, valamint a fiatalok nemzedékek közötti párbeszédbe való bevonásának a nemzedékek közötti tudástranszfert elősegítő és a társadalmi kohéziót erősítő módja – jelentőségének elismerése, illetve annak előmozdítása.
27. Teremtsenek szinergiákat, kiegészítő jelleget és folytonosságot az európai szinten és a tagállamokban különböző szinteken meglévő önkéntességi rendszerek és tevékenységek között. Ez például az alábbiakat foglalja magában:
- a) a tagállamok közötti, a meglévő önkéntességi rendszerekre – ideértve a nemzeti közszolgálati rendszereket és tevékenységeket is, amennyiben vannak ilyenek – vonatkozó információcserét, illetve ezen információk továbbítását az Európai Bizottságnak az Európai Ifjúsági Portálon és a Youth Wiki portálon való közzététel megkönnyítése, valamint a bevált gyakorlatok kidolgozásának elősegítése érdekében;
- b) olyan intézkedések mérlegelését, amelyek előmozdítanák és támogatnák a bevált gyakorlatok önkéntességi rendszerek, illetve tevékenységek közötti átvitelét.
28. Támogassák az éghajlat- és környezetvédelmi kihívások kezeléséhez érdemben hozzájáruló önkéntes tevékenységeket az alábbiak révén:
- a) a zöld gyakorlatok valamennyi önkéntes projektbe és tevékenységbe való integrálásának ösztönzése révén, valamint a környezeti szempontból fenntartható és felelős magatartás előmozdításával a résztvevők és a részt vevő szervezetek körében;
- b) az önkéntes tevékenységek környezeti lábnyoma csökkentésének előmozdításával például a hulladék csökkentése, az újrafeldolgozás és – amikor csak lehetséges – a fenntartható közlekedési eszközök használata révén;
- c) a környezetvédelem, a fenntarthatóság, az éghajlat-politikai célok, valamint a katasztrófaregelőzés és a helyreállítás témájával foglalkozó önkéntes tevékenységek fejlesztésének előmozdításával.
29. A jelen ajánlás megvalósítása terén elért eredményeket építsék be az EU ifjúsági stratégiájának keretében végzett rendszeres aktualizálásokba – különösen a Youth Wiki részeként.

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

30. Segítse elő – például a társaktól való tanulási tevékenységek, bizottsági szakértői csoportok, illetve az EU ifjúsági stratégiájával foglalkozó platform révén – az azzal kapcsolatos gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét, hogy miként lehet leküzdeni azon akadályokat, amelyek meggátolhatják a fiatalok önkéntességben való részvételét.
31. Támogassa a tagállamokat abban, hogy az EU ifjúsági stratégiája, az ifjúsági munkára vonatkozó európai program és az uniós ifjúsági programok – különösen az Európai Szolidaritási Testület – együttműködési mechanizmusai és eszközei révén kövessék ezt az ajánlást.
32. Segítse elő a tagállamok és valamennyi releváns érdekelt fél között különböző szinteken az egymástól való tanulást és tapasztalatcserét olyan tevékenységek révén, mint a társaktól való tanulás, a partneri tanácsadás, a szakértői csoportok, a hálózatépítés és más együttműködési struktúrák, többek között az uniós és a nemzeti szintű rendszerek, illetve tevékenységek közötti szinergiákra és kiegészítő jellegre összpontosítva, beleértve a nemzeti közszolgálati rendszereket is, amennyiben vannak. E célból használja ki az olyan meglévő tereket, mint például a Youth Wiki és az Európai Ifjúsági Portál, ahol az erőforrások és az ismeretek különböző szinteken megoszthatók a tagállamok és a nem kormányzati szervezetek (NGO-k) között.
33. Tárja fel az önkéntesség azon új tendenciáit és formáit, amelyek tiszteletben tartják az esélyegyenlőséget, a megkülönböztetésmentességet, a hozzáférhetőséget, illetve akadálymentességet, az inkluzivitást és a magas színvonalú tevékenységek alapelvét, mégpedig tényanyagok összegyűjtése, bevált gyakorlatok kidolgozása, valamint iránymutatások és kézikönyvek kiadása révén, különösen a digitális vagy a vegyes önkéntesség, továbbá a generációk közötti önkéntesség vonatkozásában.
34. Az Európai Ifjúsági Portálon keresztül – amely az Európai Szolidaritási Testület keretében elérhető szolidaritási tevékenységek regisztrációs eszközét is felöleli – népszerűsítse a fiatalok, különösen a kevesebb lehetőséggel rendelkezők számára elérhető európai önkéntességi lehetőségeket, és terjessze az azokra vonatkozó információkat. A tagállamokkal együttműködésben az Európai Ifjúsági Portálon tüntesse fel a vonatkozó nemzeti honlapokra mutató hivatkozásokat ⁽²⁸⁾.

⁽²⁸⁾ Az ezen ajánlás 2. pontjának a) alpontjában előírt információkat, valamint a nemzeti önkéntességi rendszerekkel, illetve önkéntes tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó honlapokat.

35. Továbbra is fejlessze, mozdítsa elő és támogassa a nem formális és informális tanulás eredményeinek érvényesítését támogató, meglévő uniós eszközök alkalmazását, különösen a Youthpass és az Europass platformot, többek között a tanulmányokkal kapcsolatos európai digitális tanúsítványok révén.
36. Tanulmányok, felmérések, statisztikák, kutatások és adatelemzések révén támogassa az önkéntesség és a szolidaritási tevékenységek egyénekre és szervezetekre, valamint a társadalomra gyakorolt hosszú távú hatásaival kapcsolatos kutatást és adatgyűjtést, beleértve a Covid19-világjárvány tanulságait és az azzal kapcsolatos meglátásokat az önkéntességi ágazatra és annak a hasonló válságokra való felkészültségére vonatkozóan.
37. A Youth Wiki online platform használatával gyűjtsön információt arról, hogy a tagállamok milyen eredményeket értek el ezen ajánlás végrehajtása terén.
38. Készítsen jelentést a tanácsi ajánlásnak az EU ifjúsági stratégiája, valamint az oktatás és képzés terén az európai oktatási térség létrehozása érdekében és azon túlmutatóan folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszere végrehajtására irányuló munka keretében történő alkalmazásáról.

Ez az ajánlás a fiatal önkéntesek európai mobilitásáról szóló, 2008. november 20-i tanácsi ajánlás helyébe lép.

Kelt Luxembourgban, 2022. április 5-én.

a Tanács részéről

az elnök

R. BACHELOT-NARQUIN
